

Beeldenbrekers

Genderstereotypen over beroepen doorbreken

Gastinstructie

onderbouw

middenbouw

bovenbouw

40-50
min

Met Beeldenbrekers willen we leerlingen informeren over (bèta)technische en ICT-beroepen en genderstereotypen over (bèta)technische en ICT-beroepen doorbreken. Een Beeldenbrekers-les bestaat uit twee delen: een tekenopdracht (eventueel aangevuld met een kringgesprek) en een gastles. Tijdens de gastles vertel jij de leerlingen meer over jouw beroep.

Leeropbouw

1. tekenopdracht
25 min

2. gastles
15-25 min

Leerdoelen

- Leerlingen maken kennis met bèta/technische beroepen
- Leerlingen zien dat bèta, techniek en ICT-domeinen zijn waarin vrouwen werken.
- Genderstereotiepe beelden over bèta/technische beroepen doorbreken

voorbereiding

- Bedenk een begrijpelijke beroepstitel ('kinderberoep')
- Bedenk welke voorwerpen of materialen je mee kan nemen
- Bedenk of je een korte doe-opdracht kan doen
- Bespreek met de leerkracht welke voorzieningen je nodig hebt
- Stem de rolverdeling met de leerkracht af

rol van vhto

- Legt contact tussen jou en de school
- Doet voorstel voor een kinderberoep
- Ondersteunt jou bij het voorbereiden van de gastles

gastinstructie

de gastles

Voorafgaand aan de gastles hebben leerlingen jouw beroep getekend. Sommige leerlingen zullen zich een man hebben voorgesteld. Wanneer de leerkracht jou uitnodigt om het lokaal te betreden kan het voor leerlingen dus verrassend zijn om een vrouw te zien. Jouw gastles heeft als doel te laten zien wat jouw beroep inhoudt. Daarnaast zien leerlingen dat het normaal is om als vrouw dit beroep te hebben. Het is niet nodig om hier uitdrukkelijk aandacht aan te besteden.

De gastles bestaat uit:

- Introductie
- Vragen
- Doe-opdracht(optioneel)
- Afronding

Rolverdeling leerkracht – gast

De leerkracht introduceert jou kort, rondt de les af en begeleidt de gastles waar nodig. Denk daarbij aan: orde houden, moeilijke woorden toelichten, tijd in de gaten houden en de leerlingen de beurt geven (want de leerkracht kent de namen). De leerkracht kan ook helpen om de inhoud van de gastles, de materialen en de functieomschrijving af te stemmen op het niveau van de leerlingen. Het is handig om van tevoren samen te overleggen over de gastles (taakverdeling, inhoud, materialen en kinderberoep).

Hoe omschrijf je jouw beroep aan leerlingen?

Het is belangrijk dat je een begrijpelijke beroepstitel gebruikt. Zo kunnen leerlingen het makkelijker tekenen tijdens de tekenles. Een architect wordt bijvoorbeeld een 'huizenbouwer' voor kleuters. VHTO doet je een voorstel van een kinderberoep, zodat jij in overleg met de leerkracht een definitieve keuze kunt maken. Een aantal voorbeeldberoepen:

Originele Functie	Kinderberoep
Civil technisch ingenieur	Dijkenbouwer
Architect	Huizenbouwer
Game-Designer	Spelletjesmaker
Veiligheidscoördinator Uitvoering	Bewaker veilig spoor
Software Engineer	App-maker
Computer Security Specialist	Computerbeveiliging
Geoloog	Aardekenner

Hoe kies je goede voorwerpen en/of materialen?

Om je beroep toe te lichten neem je een of meerdere voorwerpen of materialen mee die met jouw beroep te maken hebben. Bij het uitkiezen er kun je denken aan gereedschappen die je gebruikt bij het uitoefenen van je beroep, materialen en/of voorwerpen waar je veel mee werkt of een eindproduct. Kies voorwerpen die jongens en meisjes aanspreken, of juist tot de verbeelding spreken, zoals interessante innovaties (denk aan VR-Bril). Probeer materialen en/of voorwerpen te kiezen die echt wat zeggen over jouw beroep.

Draag je werkkleding voor jouw beroep? Bijvoorbeeld een labjas, overall of bouwhelm, trek die werkkleding dan aan of neem het mee tijdens de gastles. De leerlingen vinden dit geweldig.

Voorbeelden van voorwerpen zijn: werktekening of blauwdruk, spanningsmeter, landmeetinstrumentarium, microscoop, bestemmingsplan, maquette, voedingsmiddel, schoon drinkwater in een flesje, centrifuge voor laboratoriumbuisjes, wastafelkraan, capsules voor pillen, een ontwerp- of tekenprogramma.

Ook leuk: een foto van je werkplek of collega's. Zorg dat er zowel mannen als vrouwen te zien zijn

Tip

- De leerlingen houden van herkenbare situaties en onderwerpen: laat je materialen en/of voorwerpen daarom aansluiten op hun eigen ervaringen en leefwereld op school, thuis en in hun directe omgeving.

Waplan

Je geeft een gastles die tussen de 15-25 minuten duurt. In de onderbouw is 15 minuten doorgaans lang genoeg, maar in de midden- en bovenbouw kan je 20-25 minuten de tijd nemen. Tijdens de gastles blijft de leerkracht aanwezig in het lokaal ter ondersteuning.

Introductie

Begin je gastles met een korte introductie over jezelf en je beroep. Gebruik hierbij een begrijpelijke beroepstitel (jouw 'kinderberoep'). Vertel verder wat je werk inhoudt, wat je dagelijkse bezigheden zijn en wat het doel van je beroep is. Andere gespreksonderwerpen zijn: je loopbaan, uitdagingen (waar ben je trots op?), hoogtepunten (waar heb je veel plezier in?), resultaten of eindproducten (waar zien we jouw werk terug?), collega's, en welke interesses je nodig hebt in jouw functie.

Tip

• Gebruik niet te moeilijke of technische woorden en geef genoeg voorbeelden

Vragen

De leerlingen zullen tijdens en na je introductie vragen voor je hebben. Bij de kleuters zijn dit vaak spontane vragen die in hen opkomen. In de midden- en bovenbouw bereiden de leerlingen soms vragen voor. Neem de tijd om deze te beantwoorden.

Stel ook vragen aan de leerlingen zodat ze mee gaan denken met jou. Je kan bijvoorbeeld vragen wat je goed moet kunnen om jouw beroep te doen.

Tip

• Bedenk van tevoren drie vaardigheden die je belangrijk vindt voor jouw beroep

Doe-opdracht (optioneel)

Een gastles wordt nog leuker als de leerlingen even zelf jouw beroep kunnen ervaren. Dit kan je doen door middel van een doe-opdracht. Denk bijvoorbeeld aan: een kort filmpje met mini-quiz, een proefje, een puzzel of ontwerpdracht. Voorbeelden: het bouwen van een brug met spaghetti, een klein onderzoekje naar de dichtheid van water met een punaise, of het bouwen van een dijk met zand.

Afronden gastles

- Bedank de leerlingen voor het luisteren.
- Vraag nog een keer of er nog vragen zijn.
- Afsluitende boodschap: ik hoop dat jullie het leuk vonden te horen over mijn beroep!
- Geef het woord aan de leerkracht.

extra tips voor een geslaagde gastles

Interactie is erg belangrijk om de aandacht van de leerlingen vast te houden. Je kan je gastles op verschillende manieren interactief maken, hier volgen een aantal tips:

- Betrek de leerlingen actief bij de les door ze vragen te stellen en zelf na te laten denken. Probeer niet alles in één keer uit te leggen, maar stel de leerlingen tussendoor vragen en laat ze dingen raden. Hadden ze al eens van jouw beroep gehoord, kennen ze iemand met jouw beroep, waarom is jouw beroep belangrijk, wat vinden ze van ...?
- Geef niet steeds dezelfde leerlingen de beurt en vraag ook eens iets aan een leerling die niet haar/zijn vinger opsteekt. Let vooral ook op of de meisjes wel aan bod komen.
- Zorg ervoor dat iedereen de voorwerpen die je hebt meegenomen goed kan zien. Leg ze bijvoorbeeld op een tafel midden in de klas en vraag de leerlingen er omheen te komen staan. Laat de leerlingen eerst raden wat ze zijn en waar ze voor dienen voordat je uitleg geeft. Kunnen de leerlingen zelf wellicht iets doen met het voorwerp?
- Ga je iets voordoen? Betrek dan de leerlingen er zoveel mogelijk bij. Kunnen ze het zelf doen of kunnen ze helpen? Zo niet, stel de leerlingen vragen over wat ze zien gebeuren: wat zie je, waar zou dit voor zijn, wat zou er gebeuren als ik dit doe, hoe zou dat komen?
- Het is leuk om een kort filmpje (in het Nederlands) te bekijken en daar vragen over te stellen, een quiz te doen of de leerlingen zelf een korte opdracht of proefje te laten doen. Uiteraard moet het filmpje wel passen bij de leeftijdsgroep waar je mee te maken hebt.

contact en meer informatie

Heb je vragen of opmerkingen of wil je meer weten over het onderwerp? Kijk op www.beeldenbrekers.nl of neem contact op met VHTO, we helpen je graag. Je kunt ons bereiken via onderstaand e-mailadres of telefoonnummer.

- **020 888 4220**
- **beeldenbrekers@vhto.nl**
- **www.beeldenbrekers.nl**

VHTO zet zich in om de participatie van meisjes en vrouwen in de bèta, techniek en ICT te vergroten, en genderstereotypering over bèta/technische beroepen te doorbreken. VHTO levert een bijdrage aan meer diversiteit door activiteiten met scholen, bedrijven en de overheid te organiseren. www.vhto.nl